

УДК 378:811.111

ГРИЩЕНКО І.В., д-р. філол. наук, доц., доцент кафедри мовної підготовки
Київський національний університет, м. Київ, Україна

АРИСТОВА Н.О., д-р. пед. наук, проф., завідувачка відділу міжнародних зв'язків та наукової співпраці

Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

УВЕДЕННЯ МІЛІТАРНОЇ ЛЕКСИКИ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО

Розглянуто питання залучення мілітарної (воєнної) лексики при навчанні англійської мови у вищих невійськових навчальних закладах. Аргументовано доречність та актуальність введення на заняттях з англійської мови цієї тематики.

Ключові слова: мілітарна лексика, освітній процес, англійська мова, вищі невійськові навчальні заклади, комунікація.

24 лютого 2022 року назавжди змінила життя українців, внесла незворотні корективи. Окупація частини території унаслідок повномасштабного військового вторгнення спричинила вимушену міграцію населення до інших регіонів України або і переміщення за межі країни. У таких складних умовах освітяни продовжили і продовжують виконувати свої обов'язки на високому професійному рівні шляхом організації освітньої діяльності в різних форматах (традиційному, змішаному, синхронному й асинхронному). Наявність в учасників освітнього процесу високого рівня тривожності від звуків повітряних тривог, обстрілів тощо, викликає цілком обґрунтоване бажання обговорити ситуацію, поділитися досвідом та емоціями і т. д., то ж не варто уникати таких розмов.

Специфіка викладання іноземної мови у закладах вищої освіти пов'язана з метою цієї навчальної дисципліни, а саме: з формуванням іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності студентів [2, 54]. Проте, у робочих програмах навчальної дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» у вищих невійськових навчальних закладах не передбачається виокремлення мілітарної тематики, оскільки відбувається акцент на професійному спрямуванні навчального матеріалу. Викладачі-практики також вказують, що значна частина сучасних навчальних видань з англійської мови не презентує навчальні матеріали, які висвітлюють мілітарну тематику. З огляду на це викладачі самостійно й активно долучаються до підготовки дидактичних матеріалів цієї тематики, пропонують актуальні теми для підготовки та проведення дискусій, дебатів, круглих столів, проектної роботи (питань особистої безпеки, волонтерська діяльність життя ВПО тощо), а також ознайомлюють студентів з новими лексичними одиницями воєнної лексики на заняттях з англійської мови задля їхньої активізації в іншомовному спілкуванні [1, 70]. То ж у пригоді можуть стати інтернет-ресурси, де розміщено мілітарну лексику, слова і словосполучення для опису сучасних подій, тексти для розвитку читацької компетентності студентів. Безперечно перевага таких інтернет-ресурсів полягає в тому, що для зручності слова і словосполучення розподілено за

категоріями, наприклад, “At war: Generalvocabulary”, “Military weapon and gear”, “Describing military actions”, “Fleeing abroad” [3]. Враховуючи поточну ситуацію, постійна увага усіх верств населення українців (без прив’язки до місця перебування) зосереджена на ситуації на передовій і стимулює заглиблення у мілітарну тематику. Тому автори пропонують підбірки слів та фраз для опису ситуації в Україні та змалювання життя українців у різних сферах: “Information front”, “Diplomatic front”, “Volunteering front”, “Phrases and Quotes expressing support to Ukraine” [3], “Peopleandorganizations”, “NegotiationsandPeace” [4], “Slogans to Support Ukraine” [5], “Peopleinthear”, “Departments, InstitutionsandOrganizations” [6].

Отже, введення мілітарної лексики має на меті поповнити активний і пасивний словниковий запас студентів, розвинути навички іншомовного спілкування, а також залучити їх до обговорення актуальних проблем сьогодення. Розширення словникового запасу воєнної тематики англійської мови надасть українській студентській молоді змогу ширше та активніше спілкуватися з іноземцями, проводити просвітницьку роботу з метою донесення інформації про події в Україні та протидіяти російській пропаганді у соціальних мережах.

Список використаних джерел

1. Васильєва В.П. Особливості навчання англійської мови в умовах воєнного стану. *Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні* : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 3 травня – 13 червня 2022 року, С. 68-70.
2. Грищенко І., Арістова Н. Специфіка викладання іноземної мови в умовах воєнного стану. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі* : зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 21-22 вересня 2021 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, професора О. Малихіна. Київ : «Видавництво Людмила», 2022. 52-55. URL: <https://cutt.ly/h3vpUbe>
3. Львівська Л. Як говорити про війну в Україні англійською. *Green Forest Journal. Vocabulary*. URL: <https://cutt.ly/k4cDIDx>
4. Чорна Ю., Бочкарьова О. 100 англійських слів та фраз, що допоможуть розповісти світові про війну. *Grade Education Centre. Блог*. URL: <https://cutt.ly/I4cDji6>
5. Як говорити зі світом про війну в Україні? Словник англійських виразів. *CASES*. URL: <https://cutt.ly/J4Ffr4Q>
6. War in Ukraine: англійська лексика у часи війни. *Just in Time*. URL: <https://cutt.ly/i4cD6sG>